Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/4648

23.9.2026

Resolucija Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Priporočila EESO o predlogih za reforme in naložbe v okviru cikla evropskega semestra 2025–2026

(C/2026/4648)

Poročevalci: **Gonçalo LOBO XAVIER**
Andrea MONE
Luca JAHIER

Pravna podlaga	člen 52(4) Poslovnika
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	18. 6. 2026
Plenarno zasedanje št.	606
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	175/3/0

1. Uvod

1.1 Ta resolucija je del svežnja, ki vključuje tudi informativno poročilo ([1]) in njegovo podrobno prilogo ([2]) in s katerim se nadaljuje letno delo skupine Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) za evropski semester, ki se je z nacionalnimi ekonomsko-socialnimi sveti, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe v državah članicah EU posvetovala o ključnih temah evropskega semestra. V informativnem poročilu ([3]) so zbrana stališča socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe iz 27 držav članic o nacionalnih predlogih za reforme in naložbe ter njihovem izvajanju (cikel evropskega semestra 2025–2026) ([4]). Ta resolucija ga dopolnjuje s političnimi priporočili, sklepi in političnimi predlogi EESO, ki temeljijo na rezultatih posvetovanja z deležniki, predstavljenih v poročilu.

1.2 EESO s tem nadaljuje delo, ki ga že več let opravlja v zvezi s spodbujanjem bolj participativnega evropskega semestra in okvira ekonomskega upravljanja z večjo odgovornostjo na nacionalni ravni ter tesnejšim sodelovanjem socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe. Široka udeležba podpira odločanje na podlagi dokazov in demokratično legitimnost ter krepi javno podporo preobrazbenim politikam in sistemskim spremembam.

2. Priporočila EESO o predlogih za reforme in naložbe v okviru cikla evropskega semestra 2025–2026

EESO:

2.1 ponavlja **svoja priporočila** iz mnenj o večletnem finančnem okviru ([5]), jesenskem svežnju ([6]) in uredbi o smotrnosti ([7]);

([1]) Stališče organizirane civilne družbe v državah članicah EU o nacionalnih predlogih za reforme in naložbe ter njihovem izvajanju (cikel evropskega semestra 2025–2026).
([2]) Priloga.
([3]) Skupina za evropski semester je stališča deležnikov zbrala na podlagi vprašalnika in petih obiskov držav med januarjem in marcem 2026.
([4]) Vprašalnik je vseboval deset vprašanj, razdeljenih na štiri glavne teme: (1) ukrepi za reforme in naložbe v državah članicah, zlasti na podlagi specifičnih priporočil za države za leto 2025, in njihovo izvajanje; (2) dokončanje izvajanja nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost; (3) izvajanje in spremljanje nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov; (4) povezava med večletnim finančnim okvirom in evropskim semestrom.
([5]) *Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira* (UL C, C/2025/3202, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3202/oj), in *Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034* (UL C, C/2026/1974, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1974/oj).
([6]) *Evropski semester 2025 – jesenski sveženj* (UL C, C/2025/2019, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2019/oj), in *Dodatne ugotovitve glede nadaljnjega razvoja evropskega semestra 2025* (UL C, C/2026/10, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/10/oj).
([7]) Okvir EU za spremljanje proračunskih odhodkov in smotrnost proračuna, v pripravi.

2.2 opozarja na **svoje glavne ugotovitve**: specifična priporočila za države so nedvomno pomembna, vendar se nezadostno upošteva socialna razsežnost. Mehanizem za okrevanje in odpornost je imel strateško vrednost, vendar ga je treba ocenjevati v okoliščinah pandemije; na splošno se je izkazal za preveč zapletenega in centraliziranega ter se je izvajal prenagljeno. Povezava med večletnim finančnim okvirom in evropskim semestrom bi lahko povečala dodano vrednost EU, vendar je veliko odvisno od zaščitnih ukrepov za demokracijo, subsidiarnost in socialno ravnovesje. EESO zlasti poudarja, da je udeležba socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe še vedno zgolj formalnost in nima učinka. Poleg tega še vedno obstajajo splošne vrzeli pri izvajanju, zato EESO poziva k večjemu poudarku na zmogljivosti izvrševanja, upravni učinkovitosti in merljivih rezultatih;

2.3 potrjuje, da je prihodnost EU odvisna od dinamične in močne **medsebojne povezanosti njenih štirih oblik kapitala** (gospodarskega, človeškega, socialnega in okoljskega) z ustrezno večjim poudarkom na krepitvi trajnostne konkurenčnosti, ki je trdno zasidrana v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji, zelenem dogovoru in evropskem stebru socialnih pravic; poziva Komisijo, naj poveže te štiri oblike kapitala in se pri **rasti ne osredotoča zgolj na BDP** (kar je priporočilo tudi Skupno raziskovalno središče (JRC) ([8])) ter naj sprejme model varnosti, ki temelji na gospodarski odpornosti, socialni koheziji in okoljski trajnostnosti. V evropski semester in specifična priporočila za države je treba v celoti vključiti **izvajanje enotnega trga**, pri čemer je treba **posebno pozornost nameniti uniji kapitalskih trgov**, ter politično odgovornost za izvrševanje pravil enotnega trga;

2.4 meni, da je za doseganje resnične evropske dodane vrednosti pri povezovanju evropskega semestra in večletnega finančnega okvira bistveno **sprostiti potencial EU, hkrati pa ohraniti prožnost, subsidiarnost in upravljanje na več ravneh**; odločno zavrača logiko kaznovalne makroekonomske pogojenosti in priporoča strukturo pozitivnih spodbud, v kateri bi v okviru semestra opredelili strateška ozka grla, večletni finančni okvir pa bi zagotavljal ciljno podporo za njihovo odpravo; priznava vse večji pomen obrambne odpornosti in pripravljenosti ter poziva k vzpostavitvi regulativnega okolja, ki bo zagotavljalo pravno varnost in podporo za mobilizacijo naložb v zmogljivosti, usklajene na ravni EU, da bi izboljšali produktivnost, konkurenčnost, gospodarsko rast, kohezijo, odpornost in strateško avtonomijo;

2.5 priporoča, naj se **upoštevajo pretekle izkušnje** (zlasti pomanjkljivosti pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost) ter zagotovi, da se socialni cilji EU in upravljanje na več ravneh ohranijo v strukturi večletnega finančnega okvira. Da bi zagotovili dolgoročno vzdržnost strateških ciljev EU in odpornost njenega gospodarstva, bi bilo treba ustvariti fiskalni manevrski prostor za doseganje skupnih socialnih ciljev EU in zlasti kot prispevek k vozlišču za socialne naložbe, ki ga je nedavno vzpostavila Evropska komisija;

2.6 zlasti poudarja, da so **socialna vprašanja v specifičnih priporočilih za države pogosto podcenjena**, specifična priporočila za države na socialnem področju pa se od nekdaj izvajajo nezadostno in neučinkovito ali pa se celo ne izvajajo; z zanimanjem spremlja okvir za socialno konvergenco in bo še naprej spremljal njegov dejanski učinek na celoten cikel usklajevanja ekonomskih in socialnih politik EU; meni, da bo treba, dokler opredeljeni izzivi ne bodo rešeni, zahtevati in okrepiti javne ukrepe, da bi spodbudili potrebno dinamiko na nacionalni ravni za pospešitev oblikovanja, izvajanja in učinkovitosti reform ter njihovega demokratičnega ocenjevanja;

2.7 je trdno prepričan, da mora EU za dosego tega cilja **razviti trdnejši okvir sodelovanja**, v katerem bodo rezultati in uspešnost nagrajeni s ciljno tehnično pomočjo in prožnostjo pri sofinanciranju, ob upoštevanju posebnih značilnosti nacionalnih in regionalnih razmer;

([8]) Beyond GDP: delivering sustainable and inclusive wellbeing (Več kot BDP: zagotavljanje trajnostne in vključujoče blaginje), Skupno raziskovalno središče.

2.8 zato priporoča, da se **okrepi udeležba socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe** (da bi z zbliževanjem upravljanja večletnega finančnega okvira in evropskega semestra postopoma okrepili načelo partnerstva), **tako da se iz kvazi postopkovne zahteve preoblikuje v pomembno gonilo uspeha politike**, ki bo temeljilo na obvezni oceni vključevanja deležnikov v celotnem političnem ciklu ter na resnični poenostavitvi in zagotavljanju sorazmernosti upravnega in regulativnega bremena za javne organe, podjetja in organizacije civilne družbe, ne le za službe Evropske komisije;

2.9 poziva Komisijo, naj **izboljša kakovost in časovni razpored postopkov obveščanja in posvetovanja v okviru evropskega semestra**. To vključuje naložbe v krepitev zmogljivosti za civilni in socialni dialog, krepitev postopkov posvetovanja in izboljšanje njihovega koledarja, izboljšanje dostopa do preglednih in primerljivih podatkov ter oblikovanje evropskega kodeksa, ki določa, kako izvajati posvetovanja v okviru evropskega semestra ter kako pripraviti in izvajati nacionalne načrte v skladu z nacionalnimi praksami in okviri socialnega dialoga;

2.10 zato poziva k **uvedbi obvezne ocene kakovosti in učinka partnerstva**. To ne bi smelo biti omejeno na ocenjevanje, ali je bilo opravljeno posvetovanje s partnerji, temveč bi bilo treba tudi preučiti, v kolikšni meri je njihov prispevek oblikoval končne operativne programe. **Hkrati je treba korenito poenostaviti izvedbene mehanizme**, oblikovane skupaj z organi upravljanja, regionalnimi organi, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, da se zagotovi sorazmernost sistemov revizije in spremljanja ter spoštovanje načela deljenega upravljanja brez pretiranega birokratskega podvajanja.

V Bruslju, 18. junija 2026

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Séamus BOLAND